

Stichting en Vereniging Mooi Binnenveld

Jaarverslag 2019

Binnenveldse Hooilanden met eendenkooibosje. Foto: Hans Geurtsen

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Doelstellingen en Bestuur	1
Doelstelling Stichting.....	1
Doelstelling Vereniging.....	1
Bestuur	2
Werkgroepen.....	2
Aanvang Vereniging.....	2
Aankoop, inrichting en beheer Binnenlandse Hooilanden	3
Crowdfunding.....	3
Grondaankoop.....	3
Uitvoering inrichtingsplan	4
Weidevogels en Poelkikkers.....	5
Zaadrijk maaisel strooien	5
Beheer door Mooi Binnenveld	6
Vorbereidingen.....	6
Beheer Groene Grens.....	6
Monitoring.....	7
Vrijwilligersactiviteiten.....	7
Wilgen knotten in de Groene Grens.....	8
Zaad verzamelen	8
Maaisel strooien	9
Communicatie en educatie	9
Educatieproject in opbouw	9
Publieksgerichte activiteiten	10
Excursies.....	10
Presentaties.....	10
Bijeenkomsten.....	10
Mooi Binnenveld in de media	11
Samenwerking Cameraclub Wageningen	12
Jaarplan en begroting 2020.....	13
Stichting.....	13
Vereniging	13
Begroting	13
Dankzegging	14
Annex Activiteiten van Mooi Binnenveld in 2019	15

Inleiding

Het jaarverslag Mooi Binnenveld betreft zowel de Stichting Mooi Binnenveld ("De Stichting"), als de Vereniging Mooi Binnenveld ("de Vereniging").

Statutaire naam Stichting:	Stichting Mooi Binnenveld
Statutaire naam Vereniging:	Vereniging Mooi Binnenveld
Vestigingsplaats Stichting en Vereniging:	Wageningen
Kamer van Koophandel-nummer Stichting:	67234984
Kamer van Koophandel Vereniging:	74267752
Website:	www.mooibinnenveld.nl
ANBI Stichting:	RSIN 856888941 (sinds 25 okt 2016)
ANBI Vereniging:	in voorbereiding

Doelstellingen en Bestuur

Doelstelling Stichting

De stichting heeft als doel behoud en beheer van in natuurwetenschappelijk en landschappelijk opzicht belangrijke terreinen in het Binnenveld. Dit geschiedt primair ter wille van de natuur en daarnaast ten behoeve van het geestelijk en lichamelijk welzijn van de mens. Haar streven is mede gericht op:

- Bevorderen van het behoud en herstel van natuur en landschap;
- Bevorderen van zuiverheid van water, bodem en lucht, alsmede bescherming van stilte en duisternis;
- Bevorderen van het besef dat de mens hiervoor verantwoordelijkheid draagt.

Doelstelling Vereniging

De vereniging ondersteunt de stichting in het bereiken van de hierboven omschreven algemene doelstelling. De vereniging tracht dit te bereiken door de stichting te ondersteunen bij:

- Aankoop, het behoud en het beheer van bedoelde terreinen in het Binnenveld;
- Bemoedigen met de overheid, rechtspersonen en natuurlijke personen;
- Samenwerking met gelijkgerichte organisaties;
- Verrichten of doen verrichten van onderzoek, het verzamelen van gegevens, het geven van voorlichting, educatie en het uitgeven van publicaties;
- Bijeenbrengen van gelden en middelen, nodig voor de bevordering van het doel;

De vereniging draagt zorg voor de organisatie en begeleiding van alle publieksgerichte activiteiten zoals excursies, natuur-werkdagen, open dagen, lezingen, onderwijs, website; etc. Daarnaast bepaalt de Algemene Leden Vergadering (ALV) van de Vereniging MB het beleid van de Stichting MB. De samenstelling van het bestuur van de Vereniging MB is identiek aan de samenstelling van het bestuur van de Stichting MB. Een speciale flyer werd in 2019 ontwikkeld voor de vereniging voor ledenwerfcampagnes in 2020.

Zowel de Stichting als de Vereniging Mooi Binnenveld (MB) zijn organisaties zonder winstoogmerk.

Bestuur

Kees de Ruiter	Voorzitter
Ingrid Luitse	Secretaris
Rob Janmaat	Eerst penningmeester/later lid
Frank Berendse	Lid
Patrick Jansen	Lid
Gert van der Meer	Eerst lid/later penningmeester;
Willem Hendriks	Lid

Werkgroepen

Crowdfunding	Driek Enserink, Miep van Gijsen, Peter Smits, Klaas Swart, Verena van den Berg, Erik van Slobbe, André Polm en 3 bestuursleden
Monitoring	Fons Koomen
Educatie	Gert van der Meer en Kees de Ruiter
Communicatie en website	Rob Janmaat, Peter Goedhart
Beheer	Willem Hendriks, Thomas Kroon, Rob Janmaat
Administratie	Driek Enserink
Wetenschappelijke Adviescommissie	Frank Berendse, Dick van der Hoek, Michiel Wallis de Vries, Linus van der Plas, Hanneke den Held, Flip Witte, Han Runhaar

Aanvang Vereniging

Op 13 maart 2019 is de Vereniging Mooi Binnenveld opgericht. Liesbeth van den Brink van VPVA Notarissen heeft kosteloos de statuten van de vereniging opgesteld en laten passeren. De Vereniging krijgt een plaats naast de Stichting Mooi Binnenveld. De vereniging ondersteunt de doelstellingen van de stichting. Het stichtingsbestuur wil met de oprichting van de vereniging alle personen die hebben ingeschreven op een certificaat en alle toekomstige leden meer zeggenschap geven over het beleid van stichting en vereniging.

In de Algemene Leden Vergadering (ALV) bezocht door 60 leden van 24 april 2019 is het huishoudelijk reglement aangenomen alsmede de hoogte van de contributie. Het ledenbestand bestaat derhalve uit nieuwe leden (per 31/12/19: 29) en certificaathouders (311).

In principe is het bestuur van stichting en vereniging voor 100% gelijk. Dat geeft de ALV van de vereniging maximale zeggenschap over beide organisaties. Alle inschrijvers op certificaten zijn in principe lid van de vereniging en de eerste jaren gevrijwaard van contributie. De periode van vrijwaring van contributiebetaling is echter gerelateerd aan de hoogte van de oorspronkelijke bijdrage in de aanschaf van een (deel-)certificaat. Heeft men t/m €200 bijgedragen dan is die periode 1 jaar (2019); t/m €400 is deze 2 jaar (2019-2020); t/m €600 – 3 jaar (2019-2021); t/m €800 – 4 jaar (2019-2022); t/m €1000 en daarboven - 5 jaar (2019-2023).

Aankoop, inrichting en beheer Binnenlandse Hooilanden

Crowdfunding

Samenvatting van wat er voorafging

Teneinde 50 hectare van de Binnenveldse Hooilanden van de provincie te kunnen kopen is een crowdfunding actie georganiseerd. In 2018 werd na een indrukwekkende eindsprint op oudejaarsdag het streefbedrag van €400.000 bereikt. Dit dankzij een groot aantal inwoners van Wageningen, Bennekom, Ede, Veenendaal en Rhenen, die als individu of als groep certificaten van €1000 kochten.

Deze crowdfunding werd mogelijk gemaakt via straat- en buurtacties door een groep vrijwilligers: Willem Heemskerk (de Boomgaarden), Joke van Oostrum (Menno ter Braakstraat- Oudlaan-Ferdinand Bordewijkstraat – Simon Vestdijkstraat), Klaas Swart (J.Kievietstraat –J. Fabriciuskade – L. Roggeveenstraat), Rob Janmaat (Kortenoord), Wilma Straatman en Ester Zondervan (Hotze de Roosstraat-Rietveldlaan-Duikerlaan), Saskia Jacobs (Nijlantsingel), en Verena van den Berg (Generaal Foulkesweg en Wageningen-Hoog). Het geheel werd gecoördineerd door Driek Enserink, die met enorme inzet bij alle straatacties betrokken was en de administratieve afhandeling voor alle inschrijvingen verzorgde.

Vanaf 1 november 2018 verdubbelde het Prins Bernard Cultuurfonds elk verkocht certificaat met nog eens €1000, tot een maximum van €25.000 aan verkochte certificaten. Dit leidde op 31 dec 2018 tot een totaal van €400.000 euro bestaande uit: certificaten (€235.000), fondsen (Prins Bernard Cultuurfonds, Mooi Wageningen-doorsluizing Gelderse Pauwenveer prijs, en Dinamofonds) (totaal: €105.000) en Gemeente Wageningen subsidie (€60.000).

Activiteiten in 2019

Hoewel de crowdfunding op 31 dec 2018 sloot, meldden zich in het eerste kwartaal van 2019 nog steeds mensen aan die mee wilden doen aan de aankoop van natuur grond in het Binnenveld. Omdat we het streefbedrag (€400.000 voor de Binnenveldse Hooilanden) bereikt hadden verleenden deze nieuwe inschrijvers ons toestemming om hen op een reservelijst te plaatsen voor aankoop van nieuwe toekomstige natuurgrond in het Binnenveld.

In het tweede kwartaal van 2019 werd echter duidelijk dat de rentmeesters de verkoopwaarde van de beoogde aan te kopen natuurgrond hoger zouden vaststellen dan wij oorspronkelijk hadden aangenomen (onze schatting was gebaseerd op gegevens van 3 jaar geleden). Wij zouden dus duidelijk tekortkomen aan die 4 ton; het te verwachten tekort werd geschat op 25 duizend Euro.

In het derde kwartaal besloot het bestuur van Mooi Binnenveld om de wachtlijst-intekenaars te benaderen met de vraag of zij hun voorlopige inschrijving wilden omzetten in een definitieve inschrijving omdat we nog meer certificaten moesten verkopen voor de Binnenveldse Hooilanden wilden we de beoogde 50 ha kunnen aanschaffen in het laatste kwartaal van 2019. Dit leidde tot de verkoop van additionele 25 certificaten.

Grondaankoop

Voordat het bestuur de grond kon kopen werden de inkomsten van de stichting nog aan een Bibob-onderzoek onderworpen door het Bureau Screening en Bewakingsaanpak. Dit om te voorkomen dat gelden uit het zwarte circuit witgewassen kunnen worden. We passeerden de test met glans.

Op 23 december 2019 is de akte met de overdracht van grond van de Provincie aan Mooi Binnenveld gepasseerd. Daarmee werd de Stichting Mooi Binnenveld eigenaar van bijna 50 hectare natuurgrond in de Binnenveldse Hooilanden. Dat was precies 5 jaar nadat in december 2014 het plan daarvoor aan de gedeputeerde Van Dijk van de Provincie Gelderland werd aangeboden.

Uitvoering inrichtingsplan

Eind 2018 werd een begin gemaakt met de uitvoering van het ontwikkelde [inrichtingsplan](#). Op 28 februari 2019 werd het officiële startsein voor de werkzaamheden in de Binnenveldse Hooilanden gegeven. Dat werd gedaan met een symbolische handeling: vertegenwoordigers van boeren, burgers en Staatsbosbeheer staken een dam door tussen een nieuw en een bestaand deel van de Kromme Eem.

- Op veel plaatsen werden de sloten gedempt, zodat het gebied kan omvormen naar een nat schraalland. Meerdere stukken van de Kromme Eem en natuurvriendelijke oevers langs de Grift werden aangelegd.
- Gedurende 2019 werden de plannen gewijzigd door de aannemer Martens van Oord. Het werk zou niet in twee jaar worden uitgevoerd, maar al in 2019 worden afgerond.
- Voor de waterhuishouding werden nieuwe sloten gegraven. Deze afvoersloten naar de Grift werden verplaatst van dwars door het toekomstig trilveen en blauwgrasland naar percelen die minder geschikt zijn voor deze kwetsbare natuurtypen.
- Op een enkele plek werd een sloot extra verbreed om meer plek te bieden voor de grote modderkruiper. Hiervoor is ook een klein ondiep bassin aangelegd.

Nieuwe kleine afvoersloot

Foto: Jaap Mons

- Tijdens het afplaggen van de fosfaatrijke bovengrond keek wekelijks een groep deskundigen mee. Veel van deze afgegraven grond werd gebruikt om landbouwpercelen in de directe omgeving te verhogen. Op deze manier werd ervoor gezorgd dat deze percelen niet extra nat werden door de nieuwe situatie met het naastgelegen natuurgebied.
- De werkzaamheden startten aan de noordzijde van het gebied, om verstoring van weidevogels aan de zuidzijde te minimaliseren en om te zorgen dat de poelkikker vanuit percelen die nog afgeplagd moesten worden naar nabijgelegen sloten zouden trekken.

Weidevogels en Poelkikkers

De wijziging van de uitvoering van twee naar een jaar leverde nogal wat puzzelwerk op. De uitdaging was niet alleen om te zorgen dat de afgegraven grond op een correcte manier kon worden 'overgeheveld' naar het naastliggende landbouwgebied, maar met name ook om de weidevogels en de poelkikker minimaal te verstoren. Mooi Binnenveld en de Weidevogelgroepen in het Binnenveld waren niet blij met de aanvang van de werkzaamheden in februari/maart 2019 in plaats van in de wintermaanden. Dit viel namelijk samen met de aankomst van veel baltsende weidevogels. Er zijn verschillende mitigerende maatregelen getroffen na veel overleg van de weidevogelbeschermers (Ardy Rekers, Chris Bosch, beiden van Weidevogelwerkgroep Binnenveld-Oost en Driek Enserink, Mooi Binnenveld) met de aannemer en de projectleiding ([zie ook interview](#)). De projectleiding en ecooloog van het Waterschap Vallei en Veluwe hadden hierin een zeer constructieve rol. Ook de Agrarisch Natuur Vereniging (ANV) verleende waar nodig ondersteuning.

- Alhoewel de aannemer in maart in het Wageningse deel van de Binnenveldse Hooilanden bijna overal preventief maaide om te voorkomen dat weidevogels zouden gaan broeden, werd na ophef hierover omstreeks half april besloten om op een aantal percelen (o.a. in de Veenkampen) het maaien totaal te stoppen tot na 1 juli.
- Een Bennekoms deelgebied bleef gevrijwaard van maai- en graafwerkzaamheden conform het oorspronkelijke plan. Dit gebied werd pas na het broedseizoen geplagd.
- Het aantal werkzame kranen werd teruggebracht van acht naar vier. Dit om het tempo van het plaggen te vertragen gedurende het broedseizoen.
- Het oude Wageningen UR-gebied in de Veenkampen werd in de winter gemaaid en natgehouden voor de poelkikker. Het gebied bleek in het droge voorjaar een zeer aantrekkelijke plek voor het uitbroeden en opgroeien van kuikens voor de kievit, grutto, wulp en tureluur.
- De genoemde weidevogelbeschermers waren dag in, dag uit in het gebied aanwezig om de projectleiding en de aannemer te wijzen op de aanwezigheid van veel broedende weidevogels. Na de succesvolle inschakeling van drone vluchten voor detectie van broedende weidevogels (warmtebeelden) werd gezamenlijk een alternatieve volgorde van perceelafgraving ontwikkeld voor het Veenkampen deelgebied; dit om broedende weidevogels te ontzien. Ook besteedden MB/WVW aandacht aan de bescherming van nesten van de graspieper, gele kwikstaart, rietgors, kleine karekiet, bosrietzanger en scholekster.
- De afspraak dat er tot 1 juli niet zou worden afgegraven in de kern van het Veenkampen deelgebied en in het Bennekomse deelgebied werd nagekomen, en leidde tot meer vertrouwen en betere onderlinge communicatie.

Al met al leverde dit een gunstige situatie op. Met opluchting werd geconstateerd dat 2019 ook voor de weidevogels positief verliep. Natuurlijk zijn de positieve resultaten niet alleen te danken aan de genoemde personen maar ook aan de inzet van alle weidevogelbeschermers, van boeren in het Binnenveld en van Staatsbosbeheer.

Zaadrijk maaisel strooien

De inrichting van de Binnenveldse Hooilanden en de werkzaamheden waren voor een belangrijk deel eind september 2019 klaar. Op veel percelen werd de bovenste 20 tot soms 40 of 50 cm afgegraven. Omdat met het afgraven ook een groot deel van de zaadvoorraad verwijderd werd, besloot MB om maaisel van aangrenzende natuurgebieden met trilveen en blauwgrasland op te brengen. Alleen

maaisel van natuurgebieden in de directe omgeving die vroeger één geheel hebben gevormd met ons gebied werd gebruikt (Bennekomse Meent, het Meeuwenkampje en de Hel). Een aantal bijzondere plantensoorten verliezen hun zaad al voor 't maaien in september. Daarom werd ook besloten met een aantal vrijwilligers al in de zomer zaden van enkele bijzondere plantensoorten (met name orchideeën) te verzamelen (zie vrijwilligersactiviteiten).

Toen het maaisel beschikbaar kwam bleek dat een flink deel van het gebied te nat was om het maaisel machinaal te verspreiden. Het gedeelte dat niet door meststrooiers verspreid kon worden, werd door vrijwilligers opgepakt (zie vrijwilligersactiviteiten).

Beheer door Mooi Binnenveld

Voorbereidingen

Projectmatige activiteiten behoren tot de kernwerkzaamheden van Mooi Binnenveld (bijvoorbeeld aankoop en beheer Binnenveldse Hooilanden en beheer Groene Grens). Het gaat hier om activiteiten die voortvloeien uit de eigen doelstelling, maar ook om projectmatige activiteiten voor een externe opdrachtgever (zoals het beheer van de Groene Grens).

Afgezien van enkele beheersactiviteiten in 2019 tijdens de inrichting van de Binnenveldse Hooilanden bestond het natuurbeheer van Mooi Binnenveld vooral uit het beheer van de Groene Grens nabij Veenendaal.

De aanvraag voor SNL-subsidie voor het beheer van de aangekochte Binnenveldse Hooilanden grond (49,5 ha) werd voorbereid en via de Bosgroep Midden Nederland ingediend. De aanvraag is inmiddels gehonoreerd.

Beheer Groene Grens

Het beheer van de Groene Grens werd in 2018 in opdracht van de Gemeente Veenendaal door Mooi Binnenveld op zich genomen. De Gemeente Veenendaal evalueerde het beheer op 24 januari 2019 en bleek erg tevreden over hoe Mooi Binnenveld het afgelopen jaar het beheer van de Groene Grens oppakte. Veel werk werd verzet, die ook ver onder de begrote kosten zijn gebleven. De samenwerking tussen Mooi Binnenveld en de verschillende partijen die betrokken zijn bij de Groene Grens (gemeente Veenendaal, gemeente Ede, Waterschap Vallei en Veluwe en een onafhankelijke ecooloog) verliep soepel. Ook de ecooloog (Peter Verbeek) bleek erg tevreden over het beheer door Mooi Binnenveld met name over de flexibiliteit en het maatwerk. Op basis hiervan is De Gemeente Veenendaal met Mooi Binnenveld en de andere partijen een overeenkomst voor 5 jaar (2019-2023) aangegaan. 2019 vormde het tweede jaar voor Mooi Binnenveld als beheerder van de Groene Grens.

In februari startte het beheerjaar in het terrein met het knotten van wilgen door vrijwilligers. De wintermaanden werden in de Groene Grens gebruikt om snoeiwerkzaamheden uit te voeren aan houtsingels, maar ook om spontane opslag van els en wilg lokaal te verwijderen, ook regelmatig met vrijwilligersgroepen.

In de tweede helft van juni werden de kruidenrijke hooilanden en enkele beheerpaden gemaaid en werd het maaisel afgevoerd. Een boer met een bedrijf vlakbij de Groene Grens, heeft een deel van dit maaiwerk gedaan. Het geoogste hooi is in balen geperst en gebruikt als veevoer. Het deel van het maaisel dat niet als veevoer gebruikt kon worden, is afgevoerd. In juli zijn de natuurakkers geoogst, die in het najaar zijn ingezaaid met rogge en waar veel zeldzame akkerkruiden groeien. Vanwege een matige hoeveelheid afgerijpte rogge, is het maaisel afgevoerd in balen om de akkers verder te

verschrallen. In augustus zijn de natste delen van de natte schraallanden en het kalkmoeras in de Groene Grens met een rupsmachine (wetlandtrack) gemaaid. Deze machines zijn noodzakelijk in delen van het terrein om de zeer kwetsbare vegetaties te kunnen maaien. Dit maaisel is ook afgevoerd om het gebied te verschrallen. In dezelfde maand is een deel van de rietoevers van de Nieuwe Wetering, een brede stromende watergang in Groene Grens Zuid, gemaaid met een rupskraan. In september heeft de laatste maaibeurt plaatsgevonden. Met een trekker en cyclomaaier zijn de resterende hooilanden en natte schraallanden gemaaid en afgevoerd. Oktober is de maand om de laatste machinale beheerwerkzaamheden uit te voeren. In deze maand zijn de kleinere sloten in het gebied en enkele poelen, gemaaid. De poelen worden gefaseerd gemaaid om volledig dichtgroeien te voorkomen, zodat de poelen voor amfibieën geschikt habitat blijven. Begin november is het nieuwe snoeiseizoen afgetrapt met een groep vrijwilligers van A Rocha Heuvelrug. Tijdens de landelijke natuurwerkdag zijn door deze groep jonge boompjes op een natuurvriendelijke oever afgezet. Ook zijn in deze maand de winterakkers ingezaaid met winterrogge.

Monitoring

De ontwikkeling van een nieuw natuurgebied moet goed in kaart gebracht worden, daartoe werd een monitoringplan opgesteld voor de terreinen van Mooi Binnenveld en de Coöperatie Binnenveldse Hooilanden. In de komende jaren zal de monitoring zo veel als mogelijk worden uitgevoerd door deskundige vrijwilligers. Het plan is opgesteld in een samenwerking met de KNNV afdeling Wageningen, BLWG (Bryologische en Lichenologische Werkgroep), De Vlinderstichting, Weidevogelwerkgroep-Binnenveld Oost, IVN-Vogelwerkgroep Ede en KNNV-Vogelwerkgroep Wageningen. Er is een aanpak geschetst voor: Flora en vegetatie, broedvogels, dagvlinders, libellen en sprinkhanen. Fons Koomen (Mooi Binnenveld) werkt met coördinatoren per soortgroep of monitoringsonderdelen.

De volgende monitoring activiteiten vonden plaats in 2019:

- Ontwikkeling van de eerste versie van het monitoringplan voor de Binnenveldse Hooilanden onder leiding van Frank Berends (najaar 2019) (25 pp).
- Wekelijkse monitoring PLAG werkgroep van 1 maart tot 1 november 2019 (2 pp.)
- Dagelijkse monitoring van de vogelwerkgroep van 1 april tot 1 augustus (3 pp.)
- RAVON-nulmeting (Amfibie, Reptiel en Vis) op 4 mei 2019 (20 pp.)
- Drone broedvogeldetectie op 8 en 29 juni (9 pp.)

Dit leidde in 2019 tot de volgende rapportage: Weidevogelwerkgroep Binnenveld Oost (WBO) en Weidevogelwerkgroep Binnenveld West (WBW) van de periode 2015-2019; flora en vegetatie gegevens in 2019 van bv Groene Grens; dagvlinders, libellen en sprinkhanen in 2019 (Groene Grens); nulmeting amfibie, vis en reptielen in 2019 (RAVON).

Vrijwilligersactiviteiten

De beheerder van Mooi Binnenveld (Thomas Kroon) coördineren op basis van behoefte vrijwilligersactiviteiten met Verenigingsleden, partnerorganisaties en het brede publiek. De volgende vrijwilligersactiviteiten werden in 2019 in de Groene Grens en de Binnenveldse Hooilanden ontwikkeld:

Wilgen knotten in de Groene Grens

Zaterdag 9 februari: 25-30 mensen (mannen, vrouwen, kinderen) van A Rocha Heuvelrug, Landschapsbeheer Zuidwest Veluwe, Mooi Binnenveld en een paar externen uit o.a. uit Veenendaal, Wageningen, Bennekom en Achterberg knotten in totaal 30 wilgen, die al heel wat jaren niet geknot waren.

Zaterdag 2 november (Landelijke natuurwerkdag): 15 vrijwilligers, waaronder jongeren op maatschappelijke stage, van A Rocha Heuvelrug hielpen bij het snoeien van wilgen- en elzenopslag in de Groene Grens Noord in het terrein. Onder hen ook een aantal jongeren die op deze manier invulling gaven aan een maatschappelijke stage. Vrijwilligers werden getrakteerd op 'n kopje koffie, thee, glas fris en wat lekkers en na afloop een zoekkaart voor wilde bijen.

Zaad verzamelen

Woensdag 24 en 25 juli: 8 vrijwilligers verzamelden in de Groene Grens Zuid zaden van het moeraskartelblad. Dat is een tweejarige soort die vooral voorkomt op erg natte plekken. De volgende ochtend zijn de zaden naar de Binnenveldse Hooilanden gebracht en verspreid op de plekken waar de bodem voldoende vochtig was.

Foto: Vrijwilligers die moeraskartelblad verzamelden.
Temperatuur op 24/7/19: 40 °C

Foto: Driek Enserink

21 augustus 2019: 11 vrijwilligers verzamelden zaad van orchideeën (rietorchis e.a.), klokjesgentiaan etc. Deze werden nog dezelfde dag uitgestrooid en als "aren" neergezet op de droge stukken langs de Veenstroom.

Foto: Groep vrijwilligers die zakken orchideeënzaad verzamelden

Foto: Hanneke de Kruyff

Maaisel strooien

23 augustus 2019: 25 vrijwilligers kwamen na 'n oproep binnen 24 uur op de been om maaisel met de hand te verspreiden. Het lukte om de door de aannemer aangevoerde hopen het gebied in te trekken en te verspreiden. Een mooi voorbeeld van de bereidheid van al deze mensen om zich in te zetten voor de natuur in hun eigen omgeving.

Vrijwilligers met riek en harken om t maaisel uit te strooien.

Foto's: Jaap Mons

Communicatie en educatie

Educatieproject in opbouw

Mooi Binnenveld (Kees de Ruiter) en IVN Regio Oost en IVN Het Groene Wiel (Natuur- en Milieu Educatie, NME) (Jannah Boerakker) coördineren de educatie voor lagere scholen in 't Binnenveld.

IVN Het Groene Wiel verzorgt educatie over natuur, duurzaamheid en gezondheid. In Ede en Wageningen krijgen jaarlijks 24.000 kinderen en jongeren op school natuur- en milieueducatie van Het Groene Wiel, waaronder dus ook activiteiten in 't Binnenveld (<https://www.ivn.nl/het-groene-wiel>).

Specifiek voor Mooi Binnenveld heeft de Gemeente Ede 10.000 vrij gemaakt voor educatie in het Binnenveld. De provincie heeft ook 10.000 bijgedragen. De eerste reeks van basisscholen die ontvangen gaan worden in 2020 komen uit Ede-Zuid en Bennekom. Hiervoor is in 2019 een introductiefilmpje gemaakt, zijn zoekkaarten ontwikkeld en zijn vrijwilligers geworven en al een beetje opgeleid.

Publieksgerichte activiteiten

Excursies

Mooi Binnenveld heeft een lijst met 13 excursieleiders samengesteld die op aanvraag excursies organiseren, alsmede een schema van excursies voor de leden en certificaathouders. In totaal hebben 575 mensen in 2019 een veldexcursie in de Binnenveldse Hooilanden bijgewoond. Zowel voor docenten (85 personen) en studenten (100 pp) van Wageningen UR CDI en Milieukunde en van AERES werden excursies op aanvraag georganiseerd. Ook voor de certificaathouders en leden (65 pp) waren er diverse excursies, alsmede voor het brede publiek (135 pp.) Speciale veldbijeenkomsten (120 pp) waren er met Urgenda, Staatsbosbeheer, Camera Club Wageningen, Heemparken Amstelveen, Ingenieursbureaus, Buitendienst Gemeente Wageningen, Gelderse Natuur en Milieufederatie (GNMF) bestuur, Jong Strong Netwerk, en in het kader van de Wageningse Groendag (Zie ook Annex).

Het rondleiden van groepen was met name gericht op de aanleg en het ontstaan van een groot nieuw natuurgebied en de daarmee gepaard gaande werkzaamheden. Met name ook de Groene Grens bood dit perspectief met vooral voor de plantenliefhebbers, de orchideeën, het vetblad, klokjesgentiaan, kleverige ogentroost, etc. Maar ook de liefhebbers van amfibieën en vissen kwamen aan hun trekken met een mooi aantal grote modderkruipers die in de Groene Grens werden gevonden. De excursies waren voornamelijk gecombineerde wandel- en fietsexcursies.

Presentaties

In het kader van de crowdfunding acties, maar ook op verzoek werden er op maat gemaakte presentaties gehouden voor een totaal van 750 mensen en zo divers als voor Netwerk Groene Bureaus, Friese Milieu Federatie Leeuwarden, Belmonte Wageningen bewoners, IUCN en LNV in het Provinciehuis Arnhem, Groep 9 Noord West-Nijenoord Wageningen, UVV Wageningen en Gemeente Woudenberg.

Bijeenkomsten

Het netwerken, de crowdfunding, het lobbyen en in feite de hele ontstaansgeschiedenis ging gepaard met vele bijeenkomsten en vergaderingen met in totaal 425 deelnemers. Belangrijk hierin zijn de ledenbijeenkomsten, zoals de Nieuwjaarsrecepties (150 pp), start werkzaamheden (50 pp. [Zie video](#) van Jaap Mons), Algemene Leden Vergadering (60 pp).

De certificaathouders gaven massaal gehoor aan de uitnodiging voor de nieuwjaarsborrel, om met elkaar het behalen van het streefbedrag van €400.000 van de crowdfunding actie te vieren. Voor een stampvolle tribune in de Wageningse bibliotheek heette Kees de Ruiter, voorzitter van de Stichting Mooi Binnenveld, de gasten welkom. Emeritus-hoogleraar Frank Berendse (bestuurslid) schetste aansluitend kort het ontstaan van de stichting. Thomas Kroon (beheerder) presenteerde De Groene Grens en het belang van bewonersparticipatie. Rob Janmaat (bestuurslid) sprak vervolgens over de toekomst van de Binnenveldse Hooilanden.

Doorsteken van dam in de Kromme Eem, als opening van de werkzaamheden.

Foto: Jaap Mons

Na deze inleidingen maakte certificaathouders, bestuur en vrijwilligers kennis met elkaar. Certificaathouders gaven middels het plaatsen van een vlaggetje op een kaart van het gebied symbolisch aan waar men wil dat de 1000 m2 natuurgebied van het eigen certificaat ligt.

Mooi Binnenveld in de media

In de winter van 2019 heeft het initiatief van Mooi Binnenveld in verschillende media-aandacht gekregen. Een aantal van de belangrijkste zijn:

Het Reformatorisch Dagblad heeft 27 februari 2019 een artikel geplaatst over de werkzaamheden in de Binnenveldse Hooilanden: [“Zeldzame flora krijgt nieuwe kans bij Veenendaal”](#).

Dagblad Trouw is wat dieper ingegaan op het succes van de crowdfunding. In een artikel over twee pagina's worden de motieven voor het burgerinitiatief nader toegelicht. Het [online artikel](#) is een samenvatting daarvan.

Foto: Rob Janmaat

Begin februari schreef de Gelderlander al over de werkzaamheden in het gebied: "[De Binnenveldse Hooilanden krijgt langzaam vorm.](#)"

De Happy Activist, presenteerde Mooi Binnenveld onder het motto "[Goeie acties waar je blij van wordt](#)".

In maart is een artikel over de succesvolle crowdfunding verschenen op [Hetkanwel.nl](#), en in een [reportage op Vroege Vogels](#) belicht.

Bij de gelegenheid van de excursie (10 mei 2019) met Urgenda en Staatsbosbeheer werd [een video](#) gemaakt.

Verder is een trailer van de film "Weidevogels in het Binnenveld" van Weidevogelbeschermgroep Binnenveld West te zien op www.youtube.com/watch?v=e0NudLq6Kqk&feature=youtu.be (zie ook IVN-website).

Website en nieuwsberichten

Mooi Binnenveld heeft ook een eigen website, waar regelmatig door de redacteurs nieuwsberichten werden geplaatst over de voortgang en de verschillende activiteiten. Regelmatig werden uit deze nieuwsberichten een aantal geselecteerd en vervolgens als nieuwsbrief naar alle leden toegestuurd. Zo bleven de leden op de hoogte van het wel en wee van Mooi Binnenveld.

In 2019 werd in de rubriek 'recreatie' van de website de IVN-fietsroute toegevoegd en twee klompenpaden die deels door het gebied lopen.

Samenwerking Cameraclub Wageningen

Mooi Binnenveld (Driek Enserink) en Camera Club Wageningen (Jaap Mons) ondertekenden een samenwerkingsintentieverklaring. Het idee is de ontwikkelingen in het natuurgebied Binnenveldse Hooilanden audiovisueel vast te leggen. Het specifieke doel is het documenteren van de ontwikkeling

van de natte natuur (aanleg en onderhoud werkzaamheden, landschapsfoto's, planten en dieren, etc.). Acht vrijwilligers van de Camera Club Wageningen meldden zich hiervoor aan. De intentieverklaring regelt ook het eigendom van de beelden en het gebruik ervan door Mooi Binnenveld voor presentaties, nieuwsberichten en een gepland boek over de Binnenveldse Hooilanden. De Cameraclub Wageningen (Jaap Mons) maakten ook video's over Mooi Binnenveld en de Binnenveldse Hooilanden bv over de overhandiging van de cheque van 60.000 euro van de gemeente Wageningen aan Mooi Binnenveld, en de viering van het behalen van het streefbedrag van € 400.000 (<https://youtu.be/uXoSiYgaeFA>).

Jaarplan en begroting 2020

Stichting

De Stichting overziet het beheer van het aangekochte gebied van de stichting, de monitoring, en de communicatie, organisatie van excursies, en de presentaties.

Vereniging

De vereniging ondersteunt de stichting in het bereiken van de hierboven omschreven algemene acties. In de praktijk betekent dit:

- Beheer Groene Grens (40 ha)
- Beheer Binnenveldse Hooilanden (49,5 ha)
- Deelname aan overlegstructuren
- Samenwerking met beheer Coöperatie Binnenveldse Hooilanden (54 ha) en Staatsbosbeheer
- Samenwerking met IVN Regio Oost, educatie Edese lagere scholen
- Groene Wiel, educatie Wageningse lagere scholen
- Samenwerking met WUR etc., docenten en studenten excursie en onderzoek
- Uitbreiden ledenbestand van de vereniging
- Organisatie excursies, veldwerkdagen
- Communicatie naar leden en niet-leden, dagbladen etc. dmv van elektronische nieuwsbrieven en (in 2020 verbeterde) website.

Begroting

De meeste activiteiten kennen een specifieke opdrachtgever en een toegewezen subsidiebedrag. Jaarlijkse afrekeningen naar opdrachtgevers voor de verrekening van de verstrekte subsidies spelen een belangrijke rol. Daarom zijn individuele project begrotingen dominant in de administratie. Een geconsolideerde begroting (organisatie breed) is tot nu toe minder urgent.

Een speciaal financieel verslag voor 2019 is gemaakt met een 2020 begroting daarin voor de kernactiviteiten (Beheer Groene Grens, Beheer Binnenveldse Hooilanden en Vereniging Mooi Binnenveld leden activiteiten).

Dankzegging

De aankoop van de Binnenveldse Hooilanden was een mooi moment om stil te staan bij de mensen die de afgelopen vijf jaar hieraan bijdroegen. Allereerst natuurlijk alle mensen die intekenden op een certificaat. Maar ook iedereen die de crowdfunding mogelijk maakten. En degenen die in de beginfase meedachten over het inrichtingsplan zoals hydrologen en ecologen uit onze achterban. Of de excursieleiders die in de afgelopen jaren met groepen rond rondtrokken. En nog veel meer mensen.

Al deze betrokkenheid laat zien wat de kracht is van een lokale natuurorganisatie. Er bleek grote bereidheid om geld, tijd en energie in te zetten.

Annex Activiteiten van Mooi Binnenveld in 2019

datum	doelgroep	doel	excursieleiders	Aantal
Excursies:				
11-4-2019	Studenten cursus Centre for Development Innovation (CDI) - WUR	Binnenveldse Hooilanden	Janmaat, van Oosten	25
17-4-2019	Docenten Aeres	Binnenveldse Hooilanden	Janmaat	25
20-4-2019	Heerenleed groep, certificaat houders	Binnenveldse Hooilanden	Enserink, Heemskerk	10
10-5-2019	Urgenda bezoek en excursie	Binnenveldse Hooilanden	Janmaat	15
11-5-2019	Certificaathouders/leden	Binnenveldse Hooilanden	Swart	30
17-5-2019	Camera Club Wageningen - excursie	Binnenveldse Hooilanden	Enserink & Jaap Mons	20
11-6-2019	BSc-studenten Milieukunde WUR (Arnold van Vliet)	Binnenveldse Hooilanden	Swart	75
20-6-2019	Groep Heemparken Amstelveen	Binnenveldse Hooilanden	Janmaat	20
6-7-2019	Breed publiek excursie combi BH (fiets) & GG (wandelen)	Binnenveldse Hooilanden & Groene Grens	Enserink & Kroon	60
13-6-2019	Ingenieursbureaus excursie	BH & GG & Bennekomse Meent	Berendse	25
16-7-2019	Buitendienst Gemeente Wageningen	Binnenveldse Hooilanden	Swart	60
31-8-2019	Breed publiek - wandelexcursie GG	Groene Grens	Janmaat	10
3-9-2019	Ladies' Circle 45+ groep - Ingrid Luitse	Binnenveldse Hooilanden	Enserink	10
10-9-2019	Shoot-out groep (hockey) - Ingrid Luitse	Binnenveldse Hooilanden	Swart	10
12-9-2019	Rotary Bennekom (lezing & excursie)	Binnenveldse Hooilanden	Berendse	30
21-9-2019	Certificaathouders/leden	Binnenveldse Hooilanden	Janmaat	25
24-9-2019	Gelderse Natuur en Milieufederatie (GNMF)-bestuur	Binnenveldse Hooilanden	Janmaat	10
5-10-2019	Breed publiek (Week van de Biologie)	Binnenveldse Hooilanden	Smits	35
10-10-2019	Onderzoeksgroep Wageningen UR - WOT-studies	Binnenveldse Hooilanden, Groene Grens	Janmaat	25
11-10-2019	Deense delegatie bij WUR (Arjan Koomen, duurzaam landgebruik)	Binnenveldse Hooilanden	Smits	30
30-10-2019	JongSTRONG netwerk (jonge prof. - bodem en ondergrond)	Binnenveldse Hooilanden	Hendriks	10
14-11-2019	Participatie van Wageningen en St.MB in Nationale Groendag	Boerderij de Hooilanden en Binnenveld	Janmaat	15
			Subtotaal	575
Presentaties en lezingen:				
8-3-2019	Netwerk Groene Bureaus: Thema bijeenkomst bijdrage	Aankoop en ontwikkeling Bin. Hooilanden	Berendse	150
18-3-2019	Friese Milieu Federatie Leeuwarden	Natuurbescherming - Binnenveld	Berendse	200
19-3-2019	Belmonte Bewoners, Wageningen	BH, Mooi Binnenveld	Enserink, Vlaar, vd Berg	30
12-4-2019	Provinciehuis Arnhem	Risico's bestrijdingsmiddelen	Berendse	200
6-6-2019	International Union for Conservation of Nature (IUCN) en Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)	Burgerparticipatie BH	Berendse	50
25-9-2019	Groep 9 Noord West, Nijenoord, Wageningen	Binnenveldse Hooilanden en MB	Berendse	40
1-10-2019	Unie van Vrouwelijke Vrijwilligers (UVV) Wageningen	Binnenveldse Hooilanden en MB	Enserink	30
7-10-2019	Gemeente Woudenberg	Natuurbescherming - Binnenveld	Berendse	50
			Subtotaal	750
Activiteiten:				
17-1-2019	Nieuwjaarsreceptie Stichting MB met lezingen	BH & GG; viering behalen streefbedrag	Bestuur	150
24-1-2019	Overleg met Gem Veenendaal over Groene Grens	Nieuw 5-jarig beheer contract GG	Bestuur	2
9-2-2019	Wilgen knotten in GG met A Rocha Heuvelrug (christelijke natuurvereniging)	Groene Grens	Kroon & Swart	30
28-2-2019	Officiële start uitvoering Binnenveldse Hooilanden	Doorsteking Kromme Eem	Bestuur	50
1-3 t/m 1/11	Wekelijkse monitoring: deelname Plag werkgroep	Binnenveldse Hooilanden	Berendse & Kroon	2
13-3-2019	Oprichting Vereniging Mooi Binnenveld	Notariskantoor	Bestuur	5
1-4 t/m 1-8 2019	Dagelijkse monitoring Weidevogelbescherming	Binnenveldse Hooilanden aanleg	WBO & MB samenwerking	3
24-4-2019	Eerste Algemene Leden Vergadering Mooi Binnenveld	Onder de Linden	Bestuur	60
4-5-2019	RAVON nulmeting (Amfibie/Reptiel/Vis)	Groene Grens	RAVON & MB	20
17-5-2019	Samenwerking MB met Camera Club Wageningen	Ondertekening overeenkomst	Bestuur	2
8-6-2019	Dronevlucht St Landschapsbeheer GLD (broedvogel detectie)	Binnenveldse Hooilanden	Bosch	5
29-6-2019	Dronevlucht St Landschapsbeheer GLD (broedvogel detectie)	Binnenveldse Hooilanden	Bosch	4
24/25-7-2019	Zaaizaad oogst & verspreiding moeraskartelblad	Groene Grens & Binnenveldse Hooilanden	Heemskerk, Berendse	10
21-8-2019	Zaaizaad oogst & verspreiding orchideeen	Groene Grens & Binnenveldse Hooilanden	Heemskerk, Berendse	10
23-8-2019	Maaisel verspreiding (te nat voor tractoren)	Binnenveldse Hooilanden	Berendse	25
2-11-2019	Landelijke Natuurwerkdag - GG onderhoud	Groene Grens onderhoud	Kroon	15
7-11-2019	Stakeholders meeting: Ontwikkeling Monitoring Plan BH	de Lynx; MB met KNNV, VWG, WBO, etc	Vele stakeholders	25
23-12-2019	Passeren Akte Grondaankoop BH voor MB	Aankoop 49,5 ha grond officieel	Bestuur	5
			Subtotaal	423
Pers contacten				
13-1-2019	Interview met Vroege Vogels in Binnenveld	Binnenveldse Hooilanden	Berendse	1
30-7-2019	Interview met Natuur en Mens (IVN)	Binnenveldse Hooilanden	Berendse	1
			Subtotaal	2
	Totaal aantal direct bereikte mensen		Totaal	1750